

XS-106**004-004107**

**M.Ed. (Full Time) (CBCS) Sem.-I Examination
January-2015
Guidance and Counselling**

**Faculty Code : 004
Subject Code : 004107**

Time : 2½ Hours]**[Total Marks : 70**

- સૂચના :** (1) તમારાં ઉત્તરો મુદ્દાસર લખો.
Instructions : Write your answers point to point.
(2) અપ્રસ્તુત લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.
Marks will be deducted for irrelevant writings.

વિભાગ-I/Section-I

નીચે આપેલાં બહુવિકલ્પીય પ્રકારનાં પ્રશ્નોની નીચે આપેલાં વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરી તેનો ઉત્તર અલગ રીતે OMR Sheet માં દર્શાવો :

20

MCQ : Answer the following multiple choice questions by choosing right answer and show them on separate OMR sheet :

- (1) વ્યાવસાયિક માર્ગદર્શન એટલે....
- (a) અભ્યાસેત્તર પ્રવૃત્તિઓનું માર્ગદર્શન (b) સહઅભ્યાસિક પ્રવૃત્તિઓનું માર્ગદર્શન
(c) ધંધા-રોજગાર સંબંધી માર્ગદર્શન (d) આ બધા

Vocational Guidance means

- (a) Guidance about extra curricular activities
(b) Guidance about co-curricular activities
(c) Guidance about professions, job and trades
(d) All of these
- (2) માર્ગદર્શન પ્રવૃત્તિઓની શરૂઆત કયા દેશમાં પ્રથમ થઈ હતી ?

- (a) ભારત (b) રશિયા
(c) ફ્રાન્સ (d) અમેરિકા

In which country guidance services started first of all ?

- (a) India (b) Russia
(c) France (d) America

(3) નીચે પૈકી કયું સલાહદર્શનનું ઘટક નથી ?

- (a) સલાહદર્શક (b) સલાહવાંચ્છુ
(c) મુલાકાત (d) ફલશ્રુતિ

Which of the following is not a component of counseling ?

- (a) Counsellor (b) Client
(c) Interview (d) Out come
- (4) બિન-દિશાસૂચક સલાહદર્શનનાં પ્રણેતા કોણ હતાં ?
- (a) જહોન હોલેન્ડ (b) એફ. સી. થોર્ન
(c) ગિન્ઝબર્ગ (d) આ પૈકી કોઈ નહીં

Who was the promoter of non-directive counseling ?

- (a) John Holland (b) F.C. Thorne
(c) Ginzberg (d) None of these
- (5) માર્ગદર્શન એ _____ છે.

- (a) મદદ (b) શિક્ષણ
(c) તાલીમ (d) આ બધા

Guidance is _____

- (a) help (b) education
(c) training (d) all of these
- (6) સલાહદર્શન શું છે ?
- (a) માર્ગદર્શન પ્રવૃત્તિનો એકભાગ
(b) શિક્ષણ
(c) નિદાનાત્મક તપાસ (સાયકોથેરાપી)
(d) આ બધું

What is counseling ?

- (a) part of guidance programme (b) education
(c) psychotherapy (d) all of these
- (7) નીચે પૈકી કયું વિધાન સાચું છે ?
- (a) માર્ગદર્શન બધા વિદ્યાર્થીઓ માટે હોય છે.
(b) માર્ગદર્શન ફક્ત સમસ્યાગ્રસ્ત વિદ્યાર્થીઓ માટે હોય છે.
(c) બંને વિધાન સાચા છે.
(d) બંને વિધાનો ખોટા છે.

Which of the following is true ?

- (a) Guidance is for all students
(b) Guidance is for problematic students
(c) Both the statements are true
(d) Both the statements are false

- (8) દિશાસૂચક સલાહદર્શનનાં હિમાયતી કોણ છે ?
- (a) કાર્લ રોજર્સ (b) ઈ.જી. વિલિયમસન
(c) એફ.સી. થોર્ન (d) આ પૈકી કોઈ નહીં

Who has promoted Directive Counselling ?

- (a) Karl Rogers (b) E.G. Williamson
(c) F.C. Thorne (d) None of these
- (9) માર્ગદર્શન જરૂરી છે કારણ કે....

- (a) યોગ્ય શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમ પસંદ થઈ શકે.
(b) કેટલીક સમસ્યાઓને સમજી અને તેનું નિવારણ કરી શકાય.
(c) યોગ્ય વ્યવસાયમાં યોગ્ય વ્યક્તિ જોડાઈ શકે.
(d) આ બધી બાબતો માટે

Guidance is necessary for

- (a) Selection of proper academic programmes
(b) Solution of some problems
(c) Joining proper jobs, professions etc.
(d) All of these

- (10) વ્યાવસાયિક ષટકોણનો સિદ્ધાન્ત કોણે આપ્યો છે ?

- (a) ગિન્ઝબર્ગ (b) રોજર્સ
(c) હોલેન્ડ (d) આ પૈકી કોઈ નહીં

Who has given principle of Hexagon for Profession ?

- (a) Ginzberg (b) Rogers
(c) Holland (d) None
- (11) નીચે પૈકી કઈ બાબતને વ્યાવસાયિક વિકાસ સાથે સંબંધ નથી ?

- (a) પ્રેરણા (b) બુદ્ધિ
(c) વ્યાવસાયિક સંતોષ (d) સફળતા

Which of the following is not related with vocational development ?

- (a) Motivation (b) Intelligence
(c) Job Satisfaction (d) Success
- (12) સલાહદર્શક માટે આવશ્યક ગુણ નીચે પૈકી કયો છે ?

- (a) ધૈર્ય (b) હિંમત
(c) સાહસ (d) આ બધા

Which of the following qualities is necessary for counsellor ?

- (a) patience (b) courage
(c) adventure (d) all of these

(13) અનુકાર્ય એટલે શું ?

- (a) માર્ગદર્શન પ્રક્રિયા પૂર્વે કરવાનું કાર્ય
- (b) માર્ગદર્શન પ્રક્રિયા બાદ કરવાનું કાર્ય
- (c) માર્ગદર્શન પ્રક્રિયા દરમિયાન કરવાનું કાર્ય
- (d) આ પૈકી કોઈ નહીં

What is 'Follow up' ?

- (a) The work done before guidance process
- (b) The work done after guidance process
- (c) The work done during guidance process
- (d) None of these

(14) ગિન્ઝબર્ગનાં સિદ્ધાન્ત અનુસાર વ્યાવસાયિક વિકાસની અવસ્થા નીચે પૈકી કઈ છે ?

- (a) તરંગાવસ્થા
- (b) યુવાવસ્થા
- (c) તરુણાવસ્થા
- (d) આ પૈકી કોઈ નહીં

According to Ginzberg's principle which of the following is a stage for vocational development ?

- (a) Fantasy
- (b) Youth
- (c) Adolescence
- (d) None

(15) સલાહવાંચ્છુ અંગેની માહિતી નીચે પૈકી કયા ઉપકરણ દ્વારા મેળવી શકાય ?

- (a) મુલાકાત
- (b) પ્રશ્નાવલિ
- (c) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીઓ
- (d) આ બધા

The information about a client can be gathered through

- (a) Interview
- (b) Questionnaire
- (c) Psychological tests
- (d) All of them

(16) જૂથ સલાહદર્શનમાં સૌથી મહત્વની બાબત કઈ ગણાય ?

- (a) જૂથનાં સભ્યોની જ્ઞાતિ
- (b) જૂથનાં સભ્યોનાં ધર્મો
- (c) જૂથ રચનાનું કાર્ય
- (d) જૂથનું મળવાનું સ્થળ

Which is important in group counseling ?

- (a) Community of group members
- (b) Religion of group members
- (c) Process of forming group
- (d) The place for meeting the group

(17) નીચે પૈકી કયું સોપાન દિશાસૂચક સલાહદર્શનનું નથી ?

- (a) માહિતીનું પૃથક્કરણ (b) સંકલન
(c) માહિતીનું વિતરણ (d) નિદાન

Which of the following step/stage is not included in Directive Counselling ?

- (a) Analysis (b) Synthesis
(c) Distribution (d) Diagnosis

(18) સમન્વયકારી સલાહદર્શનનાં પ્રણેતા કોણ ગણાય છે ?

- (a) જહોન હોલેન્ડ (b) કાર્લ રોજર્સ
(c) ઈ.જી. વિલિયમસન (d) આ પૈકી કોઈ નહીં

Who is known as promoter of eclectic approach to counseling ?

- (a) John Holland (b) Karl Rogers
(c) E.G. Williamson (d) None of these

(19) નીચે પૈકી કયો સલાહદર્શન મુલાકાતનો પ્રકાર છે ?

- (a) હકીકતશોધક (b) વ્યવસાયશોધક
(c) કારણ શોધક (d) આ બધા

Which of the following is a type of counseling interview ?

- (a) Fact Finding (b) Job Finding
(c) Reason Finding (d) All of these

(20) નીચે પૈકી કયું વિધાન સલાહદર્શનનાં સંબંધમાં સાચું છે ?

- (a) સલાહદર્શન એક ધ્રુવી પ્રક્રિયા છે.
(b) સલાહદર્શન દ્વિધ્રુવી પ્રક્રિયા છે.
(c) સલાહદર્શન અનેકધ્રુવી પ્રક્રિયા છે.
(d) બધા સાચા છે.

Which of the following statements is true regarding counseling ?

- (a) Counselling is a one end (way) process.
(b) Counselling is a two end (way) process.
(c) Counselling is a multi end (way) process.
(d) All of these

વિભાગ-II/Section – II
(વર્ણનાત્મક પ્રશ્નો) (Descriptive Questions)

1. નીચે પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે **500** શબ્દોમાં લખો : **12**

Answer any **one** of the following questions in about **500** words each :

- (1) સલાહદર્શનની સંકલ્પના સમજાવી, તેનાં મુખ્ય ત્રણ અભિગમોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

Discuss three major approaches to counseling after clarifying the concept of counseling.

- (2) સલાહદર્શન પ્રક્રિયાનાં ઘટકો, તેની અગત્ય અને લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો.

Discuss components of counseling process and their characteristics as well as importance.

2. નીચે પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તરો આશરે **250** શબ્દોમાં લખો : **12**

Answer any **two** of the following questions in about **250** words each :

- (1) માર્ગદર્શન પ્રવૃત્તિનાં પ્રાથમિક અને માધ્યમિક કક્ષાએ કયા હેતુઓ હોઈ શકે ? અને તેનાં સંદર્ભમાં કેવી પ્રવૃત્તિઓ કરવી જોઈએ ?

Discuss objectives and activities of Guidance Services at primary and secondary level of education. What type of activities be done in this reference ?

- (2) વ્યાવસાયિક વિકાસ માટેનાં ડોનાલ્ડ સુપર અને જહોન હોલ્લેન્ડનાં સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો.

Discuss theories of Donald Super and John Holland for vocational development.

- (3) સલાહદર્શન પ્રક્રિયાનાં સાધન તરીકે મુલાકાતનું મહત્વ દર્શાવો અને તેનાં મુખ્ય પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

State importance of interview as a tool for counseling process and discuss main types of interview.

3. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ત્રણ) **12**

Write short notes : (any **three**)

- (1) માર્ગદર્શનનાં પ્રકારો

Types of Guidance

- (2) જૂથ સલાહદર્શન

Group Counselling

- (3) માર્ગદર્શનનાં સિદ્ધાંતો

Principles of Guidance

- (4) સલાહદર્શકનાં લક્ષણો

Characteristics of Counsellor

4. નીચેનાં પ્રશ્નોનાં સંક્ષિપ્તમાં ઉત્તરો લખો :

14

Answer in brief :

(1) માર્ગદર્શનની કોઈ એક વ્યાખ્યા લખો.

Write anyone definition of guidance.

(2) વ્યાવસાયિક સંતોષ એટલે શું ?

What is job satisfaction ?

(3) માર્ગદર્શનની કોઈ ચાર જરૂરિયાતો લખો.

Write any four needs for guidance.

(4) અનુકાર્ય એટલે શું ?

What is follow up work ?

(5) વ્યાવસાયિક વિકાસ માટે પ્રેરણાનું મહત્ત્વ સમજાવો.

Explain importance of motivation for vocational development.

(6) માર્ગદર્શન ક્ષેત્રે થયેલાં સંશોધનો કેવાં હોય છે ?

How are researches in the area of guidance & counseling ?

(7) ગિન્ઝબર્ગનાં સિદ્ધાન્તમાં વ્યાવસાયિક વિકાસની ત્રણ અવસ્થાઓનાં નામ આપો.

Give names of three stages of vocational development according to the theory of Ginzberg.

